

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5321201705
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5321201705.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a JUDr. Jozefa Turzu, v spore žalobcu: G.. W. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX, Čadca, právne zastúpený: JUDr. Ladislav Ščury, advokát so sídlom G. XXXX, W., proti žalovanému: W. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX, W., právne zastúpený: JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s.r.o., so sídlom Národná 17, Žilina, IČO: 36 848 654, o zaplatenie náhrady za užívanie pozemku, na odvolanie žalovaného proti rozsudku bývalého Okresného súdu Čadca č. k. 8C/43/2021-129 z 01. júla 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku I. v časti o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1323,48 eur a vo výroku II. p o t v r d z u j e.

V ostatnej časti sa rozsudku okresného súdu n e d o t ý k a.

Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.970,44 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.970,44 eur od 01.03.2021 do zaplatenia (výrok I.) a rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku, v rozsahu 100 % (výrok II.). Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému finančnej náhrady za užívanie pozemku CKN č. 11504/1 zapísanom na liste vlastníctva č. XXXX pre k. ú. W., a to za obdobie od 01.07.2018 do 30.06.2021, t. j. za 36 mesiacov pri výške mesačnej náhrady 110,29 eur, spolu 3970,44 eur. Vlastnícke právo k nehnuteľnosti, za užívanie ktorej si žalobca uplatňoval žalovanú istinu bolo medzi stranami sporné. Okresný súd pri posúdení otázky vlastníckeho práva vychádzal z rozsudku Okresného súdu Čadca zo dňa 01.06.2021 č. k. 8C/107/2008-559, ktorým bola otázka vlastníctva medzi žalobcom a žalovaným vyriešená. V tomto konaní sa žalovaný domáhal určenia, že je vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, jeho žaloba však bola zamietnutá, pretože svoje vlastnícke právo nepreukázal. Rozsudok okresného súdu bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 26.01.2022 č. k. 7Co/134/2021-617. Vzhľadom na záver vyplývajúci z týchto súdnych rozhodnutí okresný súd vychádzal z toho, že vlastníkom spornej nehnuteľnosti je žalobca a ako vlastník má voči žalovanému nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo forme peňažnej náhrady za užívanie jeho pozemku žalovaným. Uvedený skutkový stav okresný súd právne posudzoval podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (ďalej „OZ“). Užívanie predmetu vlastníctva žalobcu žalovaným v rozhodnom období považoval za nesporné a zároveň za preukázané aj tvrdeniami samotného žalovaného. Žalovaný sa správal v rozhodnom období ako vlastník spornej nehnuteľnosti a v rámci toho aj nehnuteľnosť užíval. Vo vzťahu k výške nároku žalovaný nevzniesol žiaden dôkazný návrh, nespochybnil znalecký posudok Ing. Vladimíra Kubinca, ktorý predložil žalobca

na preukázanie výšky uplatneného nároku, okresný súd preto z tohto dôkazu pri posúdení výšky uplatneného nároku vychádzal. Žalobe žalobcu v časti istiny vyhovel. V časti úroku z omeškania okresný súd vychádzal zo zistenia, že žalobca pred podaním žaloby vyzval žalovaného na úhradu uplatneného nároku, žalovaný tento nezaplatil a žalobcovi tak vzniklo právo na úroky z omeškania. Okresný súd konštatoval, že do omeškania sa žalovaný dostal od 20.02.2021, keďže však žalobca si nárok na úrok z omeškania uplatnil až od 01.03.2021, nárok mu priznal od tohto dátumu, nakoľko je žalobným návrhom viazaný. O trovách sporu rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“). Keďže žalobe vyhovel, žalobca bol v spore stranou úspešnou, preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania proti neúspešnému žalovanému.

2. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a uložil mu povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.646,96 eur s tým, že každá sporová strana si bude hradiť svoje náklady konania a právneho zastúpenia. Poukázal na to, že žalobca si uplatňuje bezdôvodné obohatenie za obdobie od 01.07.2018 do 30.06.2021, pričom žaloba bola na súd podaná 16.06.2021, teda žalobca má nárok na prípadné bezdôvodné obohatenie za obdobie od 17.06.2019 do 16.06.2021. V odvolaní citoval ust. § 107 ods. 1 OZ, ktorý upravuje premlčanie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Uviedol, že žalobca vedel, že dom č. súp. XXXX je v jeho vlastníctve a stojí na pozemku žalobcu. Žalobca tak vedel, kedy k bezdôvodnému obohateniu došlo. Na základe týchto skutočností vzniesol žalobca námietku premlčania časti žalovanej sumy a žiadal, aby mu bola uložená povinnosť len na úhradu prípadného bezdôvodného obohatenia za obdobie od 17.06.2019 do 16.06.2021, čo pri mesačnej náhrade vo výške 110,29 eur predstavuje celkovo sumu 2.646,96 eur.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného z 21.10.2022 navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť mu plnú náhradu trov odvolacieho konania. Námietku premlčania vznesenú zo strany žalovaného označil za nedôvodnú a neopodstatnenú.

4. Žalovaný v odvolacej replike zo 04.11.2022 zotrval na tvrdeniach uvedených v odvolaní s tým, že pri posúdení uplynutia premlčacej doby je potrebné aplikovať ust. § 107 Občianskeho zákonníka.

5. Žalobca v odvolacej duplike z 11.11.2022 zotrval na svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného s tým, že v danom prípade je potrebné aplikovať premlčaciu dobu v zmysle ust. § 101 Občianskeho zákonníka.

6. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 CSP.

7. V prvom rade odvolací súd zdôrazňuje, že strana sporu nesie zodpovednosť za to, v akom rozsahu a z akých dôvodov napáda rozhodnutie prvoinštančného súdu, odvolací súd pri preskúmaní odvolaním napadnutého rozhodnutia je dôvodmi ako aj rozsahom podaného odvolania viazaný. Výnimku z tejto viazanosti tvoria vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, na ktoré odvolací súd prihliada aj bez ich uplatnenia odvolateľom. V preskúmvanej veci vady procesných podmienok konania žalovaný nenamietal, odvolací súd ich existenciu nezistil. Vychádzajúc z obsahu podaného odvolania (§ 124 CSP) odvolací súd ustálil, že žalovaný v odvolaní nenamietá správnosť rozsudku okresného súdu o jeho povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 2.646,96 eur za užívanie pozemku žalobcu jeho osobou bez právneho dôvodu v období od 17.06.2019 do 16.06.2021. Podané odvolanie smerovalo voči tej časti rozsudku okresného súdu, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.323,48 eur za užívanie pozemku žalobcu jeho osobou bez právneho dôvodu v období od 01.07.2018 do 16.06.2019, v ktorom rozsahu nesúhlasí s rozhodnutím okresného súdu. Odvolací súd tak preskúmaval správnosť rozsudku okresného súdu v časti, v ktorej bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.323,48 eur, v ostatnej časti nepovažoval rozsudok okresného súdu za napadnutý odvolaním a vo zvyšnej časti tak zostal výrok I. rozsudku okresného súdu nedotknutý.

8. Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok,

- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

9. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

10. Podľa § 152 CSP hmotnoprávna námietka je právny úkon strany spôsobujúci zmenu, zánik alebo oslabenie práva protistrany.

11. Po oboznámení sa s obsahom spisu v preskúmvanej veci, odvolací súd zistil, že námietku premlčania časti žalobou uplatneného nároku žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie, ako procesnú obranu voči žalovanému nároku neuplatnil, prvýkrát ju vzniesol v podanom odvolaní. Samotný žalovaný, v odvolaní netvrdil, že by sa voči uplatnenému nároku, v konaní pred súdom prvej inštancie, v rámci procesnej obrany námietkou premlčania bránil voči žalobe. Námietka premlčania je právny úkon, ktorý spôsobuje oslabenie práva protistrany, má tak charakter hmotnoprávnej námietky v zmysle § 152 CSP, je prostriedkom procesnej obrany, resp. procesného útoku (§ 149 CSP), ktorý je strana sporu povinná uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie a pokiaľ tak neurobila v rámci odvolacieho konania je táto možnosť obmedzená iba na situácie, keď sú naplnené zákonné predpoklady vyplývajúce z § 366 CSP. Žalovaný v odvolaní žiadne okolnosti, pre ktoré námietku premlčania v rámci procesnej obrany nevzniesol, resp. nemohol vzniesť v konaní pred súdom prvej inštancie, neuviedol. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný po prvýkrát námietku premlčania uplatnil až v rámci odvolacieho konania, išlo o tzv. novotu, na ktorú vzhľadom na absenciu dôvodov, pre ktoré tak žalovaný urobil až v rámci odvolacieho konania, nemohol bez ďalšieho odvolací súd prihliadnuť.

12. Na základe uvedeného potom odvolací súd odvolanie žalovaného nepovažoval za dôvodné a rozsudok okresného súdu v napadnutej časti výroku I. o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1.323,48 eur ako vecne správny potvrdil. V ostatnej časti priznanej žalovanej istiny 2.646,96 eur a v časti celého príslušenstva, ktoré bolo napadnutým rozsudkom žalobcovi priznané, t.j. úroku z omeškania sa odvolací súd rozsudku okresného súdu nedotýkal, pretože v tejto časti nebol napadnutý odvolaním.

13. Žalovaný, keďže žiadal zmeniť rozsudok okresného súdu a žalobu v časti o zaplatenie sumy 1.323,48 eur zamietnuť, zároveň žiadal aj zmenu výroku o trovách konania tak, že žiadnej zo strán tento nárok neprináleží. Keďže však odvolaniu žalovaného vyhovieť nebolo a rozsudok okresného súdu bol v napadnutej časti potvrdený, vzhľadom na výsledok sporu bol v celom rozsahu úspešný žalobca, preto odvolací súd považoval za vecne správny aj výrok rozsudku okresného súdu o trovách konania. Okresný súd správne vychádzal zo zásady úspechu v spore a pri aplikácii § 255 ods. 1 CSP správne rozhodol o nároku žalobcu na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. Odvolací súd preto aj výrok rozsudku okresného súdu o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný nebol v odvolacom konaní úspešný, preto žalobcovi voči neúspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu 100 %.

15. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonala za
ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné
práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo
rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od
vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní
proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy;
na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany
neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia
dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby
na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu
oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,
lehotá plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom
súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému
súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému
rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie
považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa
musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské
právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený
osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa
predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a
ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa
(§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie
dovolania (§ 430 CSP).